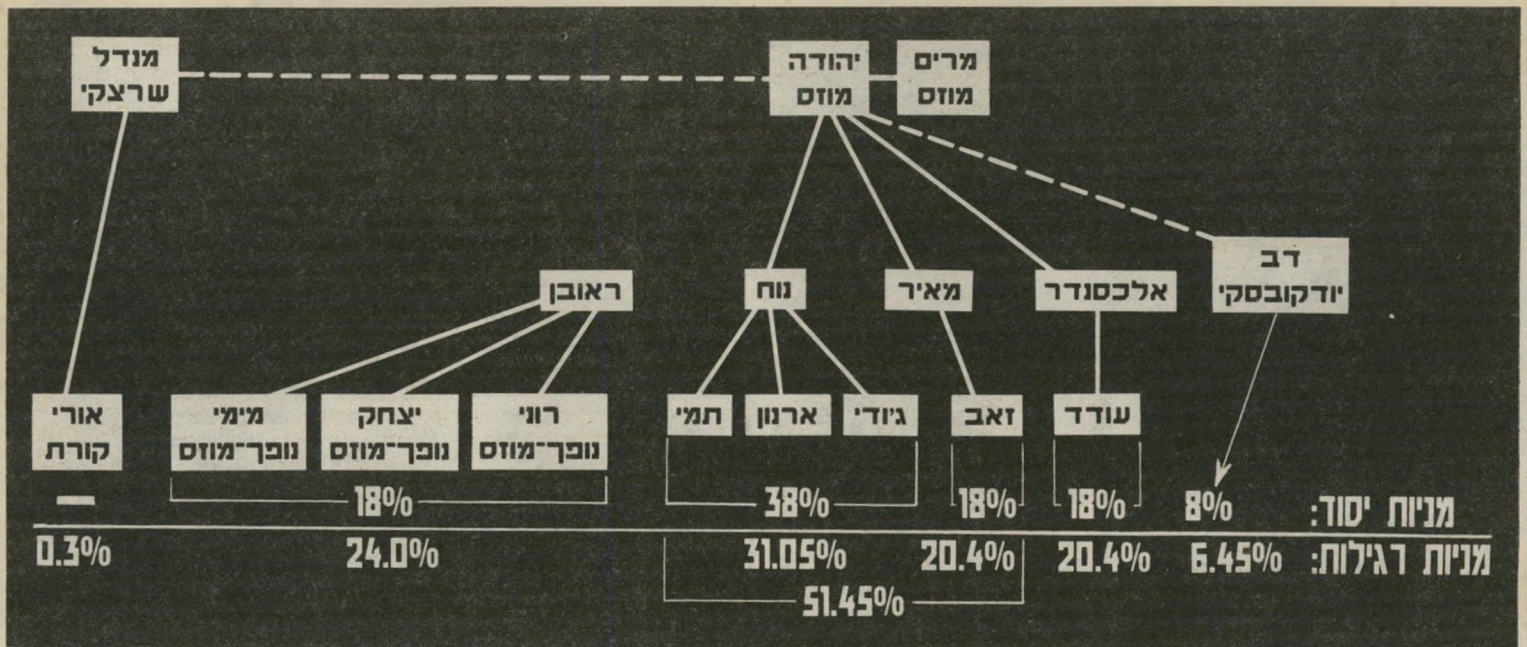

ימץ אל ליבו את הירש? האם חטא נוני בקוצר-רוח בריצה אל השליטה?

ייצוג לכל בעליהמניות. מבחינה עסקית, הצעתו של דב נראית מאוד הגיונית, משום שקונצרו גדול, כמו ידיעות, אי אפשר לנהל כמו תנות-מכולת, ובמיכנה הנהלתי שנקבע בשנות ה-40.

נח סירב להצעה לשינוי התקנון. דב עמד על-כך שלפחות הוא יהפוך לריקטור השני בחברה. לאחר תרגילי-השיחה של נח, ובתי מיכה של רוב בעליהמניות, הצליח דב לקבל את מבוקשו.

המרחק בין שני הבוסים גדל בהקשר לקי-רומו של ארנון (נוני) בנו ועטרת-ראשו של נח מוזס, בעיתון.

בתחילה התיר דב לנוני לעבוד ככתב-ספורט. לאחר זמן הפך נוני אחראי על מחל-קת-הספורט, אולם מבלי לקבל תואר של עורך. כאן, בעצם, נבלמה התקדמותו עלידי דב. יתכן שידוקובסקי פשוט לא העריך את כישוריו של נוני, כפי שהוא טען בהמשך.

יתכן גם שהוא השתמש בקלף הזה כדי לחזק על נח לאפשר לו להיות עורך. כך או כך — דב מנע את קידומו של נוני.

נח ביקש מרב לאפשר לנוני להשתלב בעבודת-הדסק, אולם דב לא נענה. דב הורה למשה ורדי, מרכז-החדשות וידימינו בעיתון באותה עת, לבלום את ניסיונותיו של נוני לעבוד ברסק, אם יהיו כאלה. ורדי, בנו של הר"ר רוזנבלום, נחשב כעליו בעיני דב, והקשר ביניהם היה מצויין. באותה עת הוא נחשב כמועמד בעל הסיכויים הטובים ביותר להיות ברכות הימים עורך העיתון.

דב הורה, וורדי ביצע, ידוע לפחות מיקרה אחד שבו הגיע נוני בשעת-לילה מאחורת לרסק, וביקש להתחיל לעבוד. ראש-הדסק העביר לו ריווחים של כמה כתבים בעניין מסויים, וביקש ממנו לנסח לו ידיעה וכותרת. נוני הנרגש ביצע את המוטל עליו. ראש-הדסק התבונן בתוצר, טען שזה טיפול לא נכון, והעביר אותו לואב גלילי, לניסוח מחדש. נוני נשך את שפתיו והלך הביתה.

הסיכסוך בענייני-הכבוד הכניס לתמונה חיכוכים ישנים מהעבר, ונתן ביטוי לאיבה ישנה שהיתה קיימת בין הנשים של דב ונח: פולה, אשתו של נח, סיפרה בכמה הורמנויות כי בשנים הקשות, כשמישפחת מוזס נאלצה למכור נכסים כדי לממן את הוצאת העיתון, הם פנו לאשתו של יודקובסקי, לאה, בבקשה לעזור. ללאה יודקובסקי, לבית מוגרבי, עלת בניין הקולנוע המפורסם, היו, כנראה, הרבה נכסים. לפי גירסתה של פולה, היא לא השפעה עצומה על מהלכו העיסוקיים של דב. המתח בין שתי הנשים רק חימם את האווירה.

סיבוב שני

שדב נוכח לדעת שנוח בולם אותו מלקבל את תואר העורך, הוא התחיל לפעול כדי להשיג את מבוקשו בצורה מסודרת.

עד לתחילת שנות ה-80 הוא לא היה רדי-קטור, והחברה נוהלה באפקים בלתי-רדי-מיים על פי החלטות שלו ושל נח. באופן פורמלי, כללה מועצת-המנהלים של החברה שני חברים, והיתה בשליטת נח. בפועל, כל ההחלטות התקבלו בקונצנוס של דב ונח, ושל כל בעליהמניות בחברה.

לנוכח החיכוכים ביניהם, פנה דב לנוח והציע לו לשנות את תקנון-החברה, כדי להקים לה מועצת-מנהלים מסודרת, שתיתן

מסויים, בתחילת שנות ה-80, היה ברור להם שתקן ה-עורך עומד להתפנות. הד"ר הרצל רוזנבלום התקרב לגיל 80, ולמען האמת העיתון כבר לא היה זקוק ל-מכובדות שהר"ר העניק לו לאחר הפוטש של זוריאל קרליבך.

נח מוזס לטש את עיניו לתואר הנכסף. נמאס לו, ככל הנראה, לשאת בתואר "עורך אחראי", שגראה היה בעיניו כפחות-ערך. גם יודקובסקי הפך בתואר. נמאס לו להתחבא מאחורי התואר "מרכז המערכת". במשך 30 שנה הוא תיפקד כעורך לכל דבר, ועכשיו הזמן לצאת מהמחותר.

בשלב מסויים הציע יודקובסקי לנוח כי שניהם יישאו יחד בתואר עורכים. נח מוזס סירב, והציע ליודקובסקי כי במשך שלוש שנים יכהן הוא עצמו כעורך בלעדי, ולאחר מכן יקבל גם דב את התואר הנכסף. דב סירב. בין השניים התחילה להיווצר מתוחות.

דב יודקובסקי התבטא פעם באונוי אחד ממקורביו כי כל הסיכסוך בידיעות לא היה בא לעולם, אילו היה מדובר בעיתון היוצא באנגלית. שם יש לכל עיתון "PUBLISHER" ו-"EDITOR". כך נח היה נקרא "מו"ל", ודב היה נקרא "עורך". האנומליה ההיסטורית של חלוקת התארים בידיעות יצרה, בעצם, את הסיכסוך.

* בראשית 1948 פרש עורך ידיעות אחרונות, זוריאל קרליבך, עם כל חבריה-מערכת, בן-לילה, והקים את מעריב.

יודקובסקי החליט שלא לפסול רבים בעיתון ראו בפירסום הרשימה של ורדי את מעמדה-הכתרה של העורך הבא של ידיעות אחרונות.

חומר-נפץ מסוג שני, הטמון בהספר, הוא כזר התוכני: הריש קורא את המאמר יכול להבין כי נח מוזס, והוא לברו, הוא האיש שעשה את ידיעות אחרונות. שום רמז לפערי-לותו רבת-השנים-והתבונה של דב יודקובסקי, כאחראי בפועל לצד המערכת של העיתון.

כל עיתונאי מתחיל בארץ יודע שנוח מוזס היה אחראי בעיקר לתחום המינהלתי והעיסוקי של ידיעות, ודב יודקובסקי היה אחראי לצד המערכת. וקיפת כל ההישגים לזכותו של נח מוזס הרתיחה עיתונאים ותיקים בעיתון. אחד מהם אמר לי: "המאמר הזה של ורדי משכתב את ההיסטוריה, כמו שמקובל במיש-טרים מסויימים. מה שתורה פה זה שרוצים ליצור את הרושם שנוח היה היחיד."

העיתון הוא סיפור-הצלחה שלא ייאמן, ומדובר בחשבון היסטורי; מי בעצם האבא של הצלחה. אתה קורא את המאמר של ורדי, ואתה שואל את עצמך האם בכלל היה דב. התופעה של שיכתוב ההיסטוריה היא

בוזיה, אבל הכי מרגיז זה האדם שעוסק בפועל בשיימום. אין כמו ורדי שיועד מה היה תפקידו של יודקובסקי, ומה היה תפקידו של נח. ורדי הרי הומצא עלידי יודקובסקי.

למרות הפגיעה הכפולה בו, החליט יודקובסקי לבלוע את הצפרדע, ולפרסם את הרישימה. לשאלתו של אחד ממקורביו, מדוע החליט לאפשר את הפירסום, השיב: "כיבדתי את רצונה של המישפחה, שמשוה ורדי יכתוב על נח ז"ל. רצונם — כבודם. החלטתי לא לנהל מילחמה על גבם של המתים."

את המהלומה האחרונה שניחתה בקרב, אסור לראות במנותק מההיסטוריה של המאבק.

סיבוב ראשון

מילת-המפתח להבנת מקור הסיכסוך בידיעות אחרונות היא כבוד.

במשך יותר מ-30 שנה היו נח מוזס ודב יודקובסקי עוסקים בטיפוח עיתונם. הם עברו תקופות קשות מאוד, ולאט-לאט החל העיתון הופך לריווחי. התפוצה עלתה, וידיעות אחרונות התחיל להתגלות כתרגולת המטילה כיציהה.

נח ודב ידעו לחיות בשלום זה עם זה, השלימו זה את זה, וראו לפנייהם רק את האינטרסים של העיתון.

כשלא היה צריך לראו עוד לקיום, התחיי-לו השניים להתעסק בנושא הכיבודים. בשלב

ארנון (נוני) מוזס ודב יודקובסקי האם הם מדברים זה עם זה?

סיבוב שלישי

שלב מסויים, מתישהו ב-1984, החליט, כנראה, משה ורדי להמרות את פיו של פטרונו, דב, ולאפשר לנוני לעבוד ברסק. נראה שנוח מוזס הפעיל עליו לחץ כבד.

ורדי, ששימש מ-1973 כראש-הדסק, שאף לקבל את תואר "מרכז המערכת", שהיה אמור להתפנות עם פרישתו של אביו מתואר העורר, והפיכתו של דב לעורך. בשלב מאוחר

* שחתם על מילת-העצמאות, בשם "מיפנת הסדרה היהודית הימית, בשם הרצל ורדי."